

Zitting Hof voor gezonde lucht

Maandagochtend 18 februari 2019 was de zitting in het hoger beroep voor gezonde lucht. Milieudefensie daagde de staat, omdat Milieudefensie samen met veel Nederlanders vinden dat de overheid veel te weinig doet om voor betere luchtkwaliteit te zorgen. Bovendien houdt de overheid zich al jaren niet aan de wet. Milieudefensie vindt dat de overheid hiermee het mensenrecht op gezondheid schendt.

In november 2017 stond Milieudefensie in de rechtbank om het [belang van gezonde lucht te bepleiten](#). De rechtbank [oordeelde](#) dat het bereiken van een goede luchtkwaliteit zo complex is, dat het de staat niet te verwijten valt dat hij niet aan de [Europese luchtkwaliteitsnormen](#) voldoet. Ook moesten Milieudefensie en de mede-eisers volgens de rechter nóg duidelijker bewijzen dat de maatregelen tekort schieten en dat mensen hier concreet schade van ondervinden. Tegen dat oordeel is Milieudefensie [in beroep gegaan](#).

Anne Knol, campagneleider Verkeer bij Milieudefensie: "Vandaag gaan we opnieuw proberen om ervoor te zorgen dat de staat veel meer moet doen om onze gezondheid te beschermen en de luchtkwaliteit te verbeteren. De Europese wet bepaalt dat die kwaliteit al meer dan 5 jaar geleden op orde had moeten zijn. De overheid handelt in strijd met de wet terwijl ze al jarenlang de tijd heeft gehad om effectieve maatregelen te nemen. Ondertussen bevestigen steeds meer onderzoeken hoe slecht luchtvervuiling is voor onze gezondheid. Duizenden mensen gaan per jaar dood aan een door luchtverontreiniging veroorzaakte ziekte. Met ons hoger beroep willen we hier definitief een eind aan maken."

Eisen

Milieudefensie en de mede-eisers eisen in het hoger beroep dat de rechter bepaalt dat Nederland in ieder geval voldoet aan de Europese wet voor de luchtkwaliteit. Die [normen zijn erg slap](#) en om de gezondheid écht te beschermen is meer nodig. Daarom eist Milieudefensie ook dat Nederland stopt met het schaden van onze gezondheid en de strengere [advieswaarden](#) van de Wereldgezondheidsorganisatie gaat gebruiken als normen voor de luchtkwaliteit.

WHO

Luchtvervuiling is een groot probleem in Nederland. Gemiddeld leven we allemaal [13 maanden korter](#) door de ongezonde lucht die we elke dag inademen. Jaarlijks overlijden zo'n 20.000 mensen vroegtijdig en tienduizenden mensen lijden aan ernstige chronische ziekten. Milieudefensie vindt dat de overheid hiermee het mensenrecht op gezondheid schendt. Daarom wil ze dat de overheid de strengere [advieswaarden voor luchtkwaliteit](#) van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) gaat naleven. Deze zijn strenger dan de [Europese luchtkwaliteitsnormen](#) waar Nederland zich aan moet houden, maar waar ze nog steeds niet aan voldoet. Natuurlijk vertelde de landsadvocaat, die namens de Rijksoverheid het pleidooi deed, dat de Staat juist al heel veel doet om de luchtkwaliteit te verbeteren. Maar dat is echt niet genoeg volgens Milieudefensie.

Phon van den Biesen, advocaat namens Milieudefensie: "Jaarlijks gaan 20.000 mensen dood als gevolg van slechte luchtkwaliteit. De overheid beschermt ons bij lange na niet genoeg tegen luchtvervuiling, al 15 jaar niet. Hiermee schendt de overheid het mensenrecht op gezondheid. Maar de staat kan niet zijn verantwoordelijkheid afschuiven door telkens naar toekomstig beleid te wijzen waarin gezonde lucht dan meer centraal zou gaan staan. Er moet nú wat gebeuren en de rechter is echt nodig om de overheid écht in beweging te brengen."

Ontvankelijkheid

Milieudefensie gaf ook veel aandacht aan de 'ontvankelijkheid' van de 57 mede-eisers. De rechtbank besloot eerder dat burgers als mede-eiser niet ontvankelijk zijn in deze zaak; zij voldoen niet aan de voorwaarden om deze zaak aan te spannen (in ieder geval niet bij deze specifieke rechter, de burgerlijk rechter). Ook daarom ging Milieudefensie in hoger beroep aangespannen:

Milieudefensie: "We vinden dat je als burger de mogelijkheid moet hebben om de Staat bij deze rechtbank ter verantwoording te roepen voor het slechte luchtkwaliteitsbeleid".

Vervolg

Wat het Gerechtshof ervan vindt, is nog even afwachten. 7 mei is de uitspraak. [Hier](#) vind je pleitnota van de advocaat Van Milieudefensie en [hier](#) de pleitnota van de landsadvocaat.

Achtergrondinformatie rechtszaak voor gezonde lucht

De rechtszaak voor gezonde lucht bestaat uit meerdere procedures. Milieudefensie won in september 2017 de [spoedprocedure](#) (kort geding) tegen de Nederlandse overheid. Hierdoor moest de overheid een luchtkwaliteitsplan opstellen om zo snel mogelijk overal te voldoen aan de Europese luchtkwaliteitsnormen. In december 2017 [verloor Milieudefensie de uitgebreidere rechtszaak](#): de bodemprocedure. In deze procedure ging Milieudefensie een stapje verder in haar eisen dan in het kort geding. Milieudefensie ging tegen de uitspraak [in hoger beroep](#). De zitting van dit hoger beroep was op 18 februari.

Arjen Slot uit Utrecht zet zich al jaren in voor gezonde lucht en is één van de mede-eisers: "Gezonde lucht is een basisbehoefte van elk mens. Ik vind het erg dat de overheid het mensenrecht op gezondheid schendt en mij als burger niet wil beschermen tegen ongezonde lucht. Het is onbegrijpelijk dat we dit in een rechtszaak moeten afdwingen. Maar we hopen nu door het hoger beroep alsnog de staat te dwingen snel effectieve maatregelen te nemen."

Anne Knol
@anne_knol

We zitten in de schorsing, maar nu al in de krant:
'Geen aanpak voor sluipmoordenaar fijnstof'
Op naar deel 2 van ons hoger beroep! [#rechttopgezondelucht](https://rechttopgezondelucht.s.parool.nl/t-a4623330/)
[s.parool.nl/t-a4623330/](https://rechttopgezondelucht.s.parool.nl/t-a4623330/) via [@parool](https://twitter.com/parool)
50 11:25 - 18 feb. 2019

'Geen aanpak voor sluipmoordenaar fijnstof'

Terwijl de overheid een uitgebreid actieplan heeft om de zeshonderd jaarlijkse verkeersdoden naar nul terug te brengen, doet diezelfde parool.nl

31 mensen praten hierover

2. Voor die verkeersdoden ligt er een plan' dat het verkeersdoden aantal in 10 jaar' 600 naar Nul gaat terugkrijgen. Er is een website, een moergroep, een klankbord en een budget. Voor die 20.000 luchtkwaliteitsdoden ligt er - na 15 jaar - geen dat het bizar aantal luchtkwaliteitsdoden in 10 jaar naar nul terugbrengt.
3. Maar "gezondheid" is wel een zorgplicht van de Staat. Daar betekent het hebben van de best mogelijke gezondheidszorg, maar ook: beseffen, wegmaken van gezondheidschadelende omstandigheden en van ernstige risico's op gezondheidschade; fundamentele rechten van de burgers respecteren en realiseren.
4. "Bizar hoge aantal doden", wat is "bizar hoog"? Milieudefensie heeft aan HaskoningDHV gevraagd om eens te gaan vergelijken. En dan blijkt - wetenschappelijk onderbouwd - dat de Europese grenswaarden bizar hogere aantallen doden "vochtaten dan al die andere risico-normeringen.

Milieudefensie
@milieudefensie

Onze advocaat Phon van den Biesen houdt zijn pleidooi:
"Jaarlijks gaan 20.000 mensen dood ten gevolge van slechte [#luchtkwaliteit](https://rechttopgezondelucht.s.parool.nl/t-a4623330/). Omdat de overheid ons bij lange na niet afdoende bescherming biedt. De overheid moet minstens de WHO normen volgen." [#rechttopgezondelucht](https://rechttopgezondelucht.s.parool.nl/t-a4623330/)

73 09:45 - 18 feb. 2019

64 mensen praten hierover

Milieudéfensie

@milieudéfensie

Vandaag staan we opnieuw, en hopelijk voor het laatste, in de rechtszaal voor gezonde lucht. Gezonde lucht is een mensenrecht, maar de overheid beschermt ons veel te weinig tegen [#luchtvervuiling](#). Onbegrijpelijk dat we dit moeten afdwingen in de rechtszaal. [#rechtopgezondelucht](#)

47 08:59 - 18 feb. 2019

24 mensen praten hierover

Leonie Beunen

@LeonieBeunen

Vandaag ons hoger beroep bij de rechtbank waarin we nóg 'n keer 't recht op gezonde lucht bepleiten. NL moet 't recht op gezondheid respecteren en snel veel meer maatregelen nemen tegen [#luchtvervuiling](#). [#milieudéfensie](#) [#rechtopgezondelucht](#) [#luchtkwaliteit](#) milieudéfensie.nl/actueel/vandaa...

49 07:35 - 18 feb. 2019

Hoger beroep Milieudéfensie in rechtszaak ...

Amsterdam, 18 februari 2019 – Vandaag dient het hoger beroep in de rechtszaak voor gezonde lucht die Milieudéfensie aanspande tegen de milieudéfensie.nl

36 mensen praten hierover